

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการของพนักงานครู โรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยเรียงตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีการดำเนินงานวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

Rajabhat Mahasarakham University

1. ศึกษาค้นคว้าความต้องการพัฒนาทางด้านวิชาการของพนักงานครู โรงเรียนเทศบาล

สังกัดเขตการศึกษา 10

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการในการพัฒนาทางด้านวิชาการของพนักงานครู โรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 โดยรวมและรายด้าน จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานการวิจัย

พนักงานครู โรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 ที่มีเพศ อายุ และ ประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการในการพัฒนาทางด้านวิชาการ โดยรวม และรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ พนักงานครูเทศบาล ที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนอยู่ใน โรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 จำนวนทั้งสิ้น 962 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ พนักงานครูเทศบาล ในเขตการศึกษา 10 จำนวน 275 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Area of cluster Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check – list) เพื่อทราบถึงตัวแปรที่กำหนดในการศึกษา คือ ระดับตำแหน่ง และวิทยุฒิ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการของพนักงานครู ในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเขตการศึกษา 10 ภายใต้งาน 4 งาน คือ การสอนและกิจกรรมนักเรียน การวัดผลและประเมินผล เกี่ยวกับสื่อการเรียน การสอน และส่งเสริมงานวิชาการ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก มากที่สุด ซึ่งกำหนดค่าคะแนนเป็น 1 2 3 4 5 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการพัฒนาทางด้านวิชาการของของพนักงานครูเทศบาล มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open – ended Question)

สรุปผลการวิจัย

1. พนักงานครูเทศบาล มีความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการ โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้คือ ด้านเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.01$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.00$) ด้านงานสอนและกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.85$) และด้านส่งเสริมงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.33$) เมื่อพิจารณาจำแนกตามเพศ พบว่า

1.1 พนักงานครูเทศบาลเพศชาย มีความต้องการการพัฒนาวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้คือ ด้านเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.12$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.12$) ด้านงานสอนและกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.89$) และด้านส่งเสริมงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.38$)

1.2 พนักงานครูเทศบาลเพศหญิง มีความต้องการการพัฒนาวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความต้องการอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และอยู่ในระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำดังนี้คือ ด้านเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน ($\bar{X} = 3.99$) ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 3.94$) ด้านงานสอนและกิจกรรมนักเรียน ($\bar{X} = 3.81$) และด้านส่งเสริมงานวิชาการ ($\bar{X} = 3.31$)

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความต้องการการพัฒนาด้านวิชาการของพนักงานครูเทศบาล โรงเรียนเทศบาล ในเขตการศึกษา 10 โดยรวม และรายด้าน จำแนกตามเพศ พบว่า ความต้องการการพัฒนาทางวิชาการของพนักงานครูเทศบาลที่เป็นเพศชายกับเพศหญิง มีความต้องการพัฒนาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานวัดผลประเมินผล มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิจัยมีประเด็นที่นำมาอภิปรายดังต่อไปนี้

1. ความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการของพนักงานครูเทศบาลโรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 โดยภาพรวมและรายด้าน งานการสอนและกิจกรรม

นักเรียน งานการวัดผลและประเมินผล งานเกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ขนบ จรูญศรีสวัสดิ์ (2540 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า ความต้องการการพัฒนาบุคลากรของพนักงานครูโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ จรูญ นราคร (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความต้องการการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ขนิษฐา มุตตาหารัช (2538 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความต้องการการพัฒนาบุคลากรของข้าราชการสาย ข. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เนืองนิตย์ จำแก้ว (2537 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า ความต้องการการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนร่วมพัฒนาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มานพ แก้วขาว (2536 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาพบว่า การพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของพนักงานครูเทศบาลโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพัทลุง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่าพนักงานครูเทศบาล ให้ความสำคัญกับงานวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา และพยายามพัฒนางานทางด้านวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการเข้าร่วมอบรมสัมมนา และการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อให้งานวิชาการของโรงเรียนบรรลุตามนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษา ดังที่ วิฑูรย์ ลิ้มชะโชติ (2538 : 81) กล่าวไว้ว่า ทุกคนมีความต้องการที่จะปรับปรุงตนเองเพื่อก้าวให้ทันความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและเพิ่มขึ้นในอนาคต ด้วยการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับข้อสรุปของ มาสโลว์ (ธงชัย สันติวงษ์. 2536 : 383-385 ; อ้างอิงมาจาก Maslow. 1960 : 122 – 144) ว่า มนุษย์ทุกคนพัฒนาได้และต้องการเป็นผู้มีคุณค่าและความพึงพอใจในตนเอง ถ้าหากมนุษย์ได้รับการตอบสนองความต้องการตามลำดับขั้นแล้ว มนุษย์จะพัฒนาตนเองขึ้นตามลำดับเพื่อความสำเร็จแห่งตน

2. พิจารณาความต้องการพัฒนาทางวิชาการของพนักงานครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 เป็นรายด้าน พบว่า ทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ และกลุ่มประสบการณ์การทำงาน ต่างก็มีความต้องการพัฒนาทางวิชาการอยู่ในระดับมาก มีเพียงด้านเดียว คือ ด้านส่งเสริมงานวิชาการเท่านั้นที่อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่า งานวิชาการเป็นงานสำคัญและเป็นงานหลักของโรงเรียน คือ งานด้านการจัดการเรียน

การสอน ซึ่งโรงเรียนจะมีคุณภาพมากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ ดังนั้น ควรมีการส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากการจัดการเรียนการสอน เป็นกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเข้าใจบทเรียนอย่างรวดเร็วและประหยัดเวลา ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความเข้าใจในงาน วิชาการเพิ่มมากขึ้น

จากผลการวิจัยและเปรียบเทียบความต้องการการพัฒนาทางด้านวิชาการของ พนักงานครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 พบว่า

1. โดยรวม

ครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 โดยรวมมีความต้องการพัฒนา ทางวิชาการแบ่งตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกเป็นรายด้าน

ครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความต้องการการพัฒนาทางวิชาการของพนักงานครูเทศบาลที่เป็นเพศชายกับเพศหญิง มีความต้องการพัฒนาโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานวัดผล ประเมินผล มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 ที่มีอายุต่างกัน มีความ ต้องการการพัฒนาทางวิชาการ โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเขตการศึกษา 10 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกัน มีความต้องการการพัฒนาทางวิชาการ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า งานการสอนและกิจกรรมนักเรียน งาน เกี่ยวกับสื่อการเรียนการสอน และด้านการส่งเสริมงานวิชาการ มีความต้องการแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านงานวัดผลประเมินผลมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยโดยทั่วไป ดังต่อไปนี้

1.1 ผู้บริหารโรงเรียนเทศบาลต่าง ๆ ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน เนื่องจากผลการวิจัย พบว่า ครูเทศบาลโดยเฉพาะในโรงเรียน สังกัดเขตการศึกษา 10 มีความต้องการพัฒนาทางวิชาการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการสอนและกิจกรรมนักเรียน ด้านการวัดผลและประเมินผลและด้านสื่อการเรียนการสอน

วิธีการพัฒนาพนักงานครูเทศบาลเพื่อสนองความต้องการของครูเหล่านี้ อาจทำได้หลายวิธี ชารี มณีศรี (2524 : 123) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรสามารถทำได้ โดยการประชุม อบรม สัมมนา เพื่อให้พนักงานครูเทศบาลเหล่านี้ เข้าใจบทบาทหน้าที่ ตลอดจนภารกิจของตนเองอย่างน้อยควรจัด 3-5 ปี ต่อครั้ง นอกจากนั้นควรมีการนิเทศการทำงานทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อช่วยพนักงานครูเทศบาลเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สูงขึ้น

1.2 ผู้บริหารเทศบาลระดับสูงที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนเทศบาล ควรให้การสนับสนุนการพัฒนาพนักงานครูเทศบาลอย่างต่อเนื่อง

วิธีการให้การสนับสนุนอาจทำได้โดยการจัดงบประมาณ เพื่อการอบรม สัมมนา และเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จะส่งเสริมการพัฒนาพนักงานครูเทศบาลรวมทั้งการจัดทำโครงการพัฒนาครูเทศบาลอย่างเป็นระบบ โดยให้จัดทำอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

1.3 ในการจัดอบรมสัมมนาพนักงานครูเทศบาลในเรื่องใด ควรคำนึงถึงเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงานเพราะบางด้านความต้องการจะมีความแตกต่างกัน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อประโยชน์ในการทำวิจัยต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

2.1 ควรวิจัยหาสาเหตุที่ทำให้พนักงานครูเทศบาลที่มีเพศต่างกันมีความต้องการพัฒนาทางด้านวิชาการที่แตกต่างกันในด้านการวัดและประเมินผล

2.2 ควรวิจัยรูปแบบในการพัฒนาด้านการวัดและประเมินผล ของพนักงานครูเทศบาลให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

2.3 ควรวิจัยหารูปแบบเพื่อพัฒนาการทางด้านการสอนและกิจกรรมนักเรียน